

Den 30. april 2018
Sagsnr. 18-30419-000002

Referat af møde i UFPP – arbejdsgruppe for kartofler, den 16. april 2018

Til stede

Fra Erhvervet: Carl Heiselberg, Lars Bødker, Preben Kloster, Kim Madsen, Søren O. Jørgensen, Christian Feder
Fra LBST: Tine Jørgensen, Johanne Ludvigsen, Thomas Thomsen, Anne Christine Helms (referent)
Fra FVST: Merete Halkjær

Dagsorden

1. Velkomst

Johanne bød velkommen og indledte en præsentationsrunde.

2. Orientering fra Landbrugsstyrelsen

a) Præbasiskontrollen

Udbud på præbasiskontrollen er offentliggjort. Der er frist for bud den 1. maj. Det er en fireårig kontrakt på fast pris, med option for op til yderligere fire års løsning af opgaven, der er den samme, som den Seges hidtil har udført.

Erhvervet mente, at tidsfristen for udarbejdelse af bud var noget kort.

b) Status på prøvetagning af jordprøver. Overvejelser om brug af ATV

Anne Christine orienterede om jordprøvetagningssituationen. Der mangler at blive analyseret ca. 2.000 prøver, og at blive udtaget omkring 300 prøver.

Der var kritik af, at prøverne ikke er blevet taget før. Også kritik af at resultaterne har været længe undervejs. Jord der er anmeldt i december er ifølge erhvervet endnu ikke færdiganalyseret.

Thomas fortalte at alle resultater bliver sendt videre øjeblikkelig fra Augustenborg. Anne Christine orienterede om overvejelser, med hensyn til at sende nogle af jordprøverne til analyse i et hollandsk laboratorium. Erhvervet henstillede til at LBST fandt en hurtig løsning, herunder at sende prøver til Holland. LBST hører hvad der bliver sagt og melder tilbage om der kan findes en anden løsning og melder tilbage til erhvervet.

Erhvervet undrede sig over, at prøver til nematodophævelse er blevet taget forud for almindelige jordprøver.

Johanne fortalte, at der overvejes at sætte frister for kontrollen på hvornår og hvor mange prøver der er udtaget. Der kunne fx være en frist der hed så og så stor en del af prøverne skal være taget inden 1. januar. Erhvervet kommenterede, at vi har skrevet frister ned i forhold til dato for anmeldelser svarende til dato for svar fra laboratoriet.

Thomas fortalte om udtagning af prøver med ATV. Dette bruges allerede i Holland, hvor man udtager prøver, mens man kører i marken, prøverne opsamles med en lang ske og overføres direkte til prøveposen. Thomas og en kontrollør har været i Sverige, hvor de også tager jordprøver med tilsvarende ATV'er der kører op til 12 km/t under prøvetagning. Carl fortalte og viste billeder fra i Frankrig, hvor et hjul med skovle, der optager prøver, sidder

på en trailer, der kan sættes på en ATV. Det betyder, at det "kun" er traileren der skal rengøres, da de fleste avlere selv har ATV'ere. Thomas fortæller, at der er udfordring med rengøring imellem markerne og bedrifterne og præsenterede en procedure for rengøringen. Carl sender materiale til LBST omkring de "franske" trailere

c) *Ullucus tuberosus* (grøntsag fra Columbia)

Tine viste billeder og fortalte om *Ullucus tuberosus*. Det er ikke en kartoffel, men en knold, der ligner. Den bruges som rodfrugt. Den har oprindelse i Sydamerika. I UK er der fundet forskellige vira i knoldene som muligvis kan smitte kartofler. Erhvervet har ikke hørt om den, men var bekymret for, at den pludselig kommer til landet som hobbyplanter og bliver trendy. Christian nævnte, at der kan blive spredt en masse uønskede arter ved udbringning af hygiejniseret affald på marker.

Det blev nævnt, at kantbæger og pigæbler er et stort problem mange steder og ikke umiddelbart kan fjernes med glyphosphat. Lars supplerede med, at der blev talt om det på workshoppen i marts, og at der havde været diskuteret et evt. lugekrav for disse.

d) Status på digitalisering af ordninger

Thomas fortalte om digitalisering:

Anmeldelse af jordprøver i TAST SELV. Det har til tider været udfordrende at avlerne ikke selv har opbevaret gamle analysebeviser, som dokumentation for reduceret jordprøvetagning. LBST har bistået med at finde disse. I det store og hele er det gået ok med digitaliseringen af denne proces.

Det blev nævnt fra erhvervet, at der er brugt mange timer på det også i konsulenttimer.

Diverse konkrete problemer blev diskuteret.

Anmeldelse til marksyn i TAST SELV. Denne digitaliseringsproces er i gang. Her kan man gå ind og vælge de samme marker, som er anmeldt til jordprøver fx Thomas gennemgik dele af anmeldelsen og viste flowdiagram. Johanne forklarede at al digitalisering foregår via TAST SELV og at vi arbejder på at gøre systemerne så brugervenlige som muligt.

Bestilling af plantesundhedscertifikater. Her har der været afholdt en prøveperiode, hvor virksomhederne har haft mulighed for at anmelde elektronisk. Dette har givet en del rettelser, som LBSTs IT arbejder på at løse, inden en version 2 kommer på plads. Vi forventer, at systemet kører september fra 2018.

3. Til diskussion

a) Autorisation af avlere basisavlere (samme avler både med og uden opformering)

Ifølge bekendtgørelsen kan en avler eller en virksomhed kun være autoriseret som enten basisavler med opformering eller basisavler uden opformering. Planter oplever, at nogle avlere gerne vil have autorisation som begge typer og opretter to virksomheder i forsøg på ad den vej, at få to forskellige autorisationer. Reglen blev indført i sin tid, af hensyn til forebyggende at sikre plantesundhed bl.a. på baggrund af ringbakteriose. På baggrund af, at Planter har modtaget sådanne anmodninger, ønskes en drøftelse af baggrunden for disse og hvorvidt de eventuelt skyldes et ønske om at ændre reglerne på dette område. Reglerne er danske særregler.

Erhvervet ønsker forsat at have de to typer af avlere og den gældende regel. Basisavlere uden opformering er vigtige m.h.t. at sikre hurtig opformering af en sort, eksempelvis en sort, der ikke kan skaffes som præbasismateriale. Erhvervet mente, der kunne opstå situationer, hvor det var hensigtsmæssigt, at en ny avler i et år havde begge autorisationer, dog med hvert sit CVR nr.

Planter var betænkelig ved, om hensigten med reglerne bliver opfyldt med to forskellige autorisationer på samme adresse og nævnte, at en autorisation ikke er tidsbegrænset. Hvis Planter giver mulighed for at én avler kan have begge autorisationer, dannes praksis. Der er i givet fald behov for at afgrænse denne. Det blev foreslået at tillade to autorisationer i kun ét år med forskellig cvr, samme adresse. Planter overvejer denne mulighed.

b) Udskrift af plantepas og anmeldelse af partier – ændring i procedure.

Planter overvejer at ændre indberetning af partier, til en forventet mere driftssikker metode, der tillige ikke er bundet op på én leverandør af software til plantepas. Et onlinesystem vil forventelig give mulighed for, at sort og klasse automatisk angives ved indtastning af høstnummer. Erhvervet nævnte, at man skal være opmærksom på, at der nogen steder ikke er forbindelser til nettet.

4. Orientering/input fra Erhvervet

a) Revision af bekendtgørelse for bekæmpelse af kartoffelcystenematoder

Lars synes at arbejdet omkring ændring af bekendtgørelse skal i gang – ikke mindst set i lyset af sædskiftekravet fra stivelsesfabrikkerne. Planter har modtaget liste over den danske læggekartoffelgruppe og vil indkalde til møde snarest.

b) Trykning af plantepas – manglende service ved Limo Labels A/S (Ganket A/S)

Christian nævnte at der har været problemer med at få sat systemet op hos avlere. Der er ønske om alternativ. Kan man bruge en udenlandsk udbyder? Meget dårlig service hos Limo Label. I Holland udprintes det af NAK til alle og sendes med posten. I Tyskland er det ude hos sortervirksomheder de bliver trykt. Planter opfordrer til at branchen kommer med forslag til forbedringer og løsninger og til evt. at finde andre leverandører.

c) Brug af udenlandsk PB hos basisavlere m. opformering – manglende sporbarhed af udenlandsk præbasismateriale.

Erhvervet spurgte til oprindelse af de sekscifrede numre, som er angivet i avlskontrolrapporten for udenlandske partier, da de ikke kan anvendes til at søge oplysninger om partiet i eksportlandet.

Planter forklarede, at disse numre erstatter de udenlandske høstnummer. Planter er bekendt med det udenlandske nummer, og har kopi af plantepas. Fremover skal der i TAST SELV opgives landekode + partinummer eller høstnummer/avlernummer. Erhvervet ønsker at angive landekode og avlernr. Planter tjekker, om det er muligt i det nye anmeldelsessystem og skriver det ind i vejledningen.

d) Krav om økologisk læggemateriale og hvornår læggekartofler bliver økologiske

Christian fortæller, at KMC har en mindre produktion af økologiske kartofler til stivelsesproduktion – man bruger efter dispensation basiskartofler, som ikke er bejdsede. Der omsættes ca. 200 -250 tons (10-12 ha).

Nu har KMC fået spørgsmål om, hvorfor de skal have dispensation, når der er økologiske læggekartofler på markedet. Men der er ikke økologiske stivelseslæggekartofler. Avlerne er blevet blokerede af økologikontrollen, fordi de ikke har en aftager af avlen, hvilket ikke er korrekt, da de som andelshavere har ret og pligt til at levere kartofler. Christian rejste spørgsmålet: Hvornår er kartofler økologiske?

Planter henviste til økologikontrollen med hensyn til regler, men så vidt det forstås, kan en læggekartoffelavler indkøbe ikke bejdsede konventionelle læggekartofler, hvorved de næste år er økologiske. Det er muligt, hvis der ikke er økologiske læggekartofler i brugsavlen, at købe ikke økologisk ubejdsset materiale (til konsum). Planter sætter pris på at blive orienteret om erhvervets problemstillinger med andre dele af styrelsen, og vil gerne hjælpe kolleger om regler på læggekartoffelområder. Lars fortæller, at L&F har indkaldt til møde omkring økologi og praktik af både stivelses-, spise- og læggekartofler.

5. Orientering fra Fødevarerstyrelsens laboratorium

Merete fortalte at FVSTs laboratorium har været med i en europæisk ringtest af brunbakteriose med 29 laboratorier. Det viste sig, at der var nogle andre phytotyper med i testen, som kommer fra 3. lande, som ikke blev fanget ved laboratoriets test i Danmark. Alle typer skal kunne detekteres i forhold til direktiv. Ved at ændre metoder fanges nu alle typer af *Ralstonia solanacearum*.

I en anden ringtest (foranlediget af Estland) blev virus testet i 20 prøver i 3 lande. Propper fra kartofler, der var inficeret med PVY, PVM og PVS blev alle detekteret korrekt. Laboratoriet har kontakt med Tyskland for at kunne være med i en ringtest med cyster.

6. Evt.

Erhvervet har noteret sig LBSTs nyhed omkring Brexit og muligheden for at sorter, der kun er på UKs sortliste, og derfor ikke kan sælges i EU efter Brexit, vil kunne optages på den danske sortliste uden afprøvning og derved fortsat vil kunne markedsføres i EU

Christian og Lars har haft møde med Ministeren om plantebeskyttelse. Nedvisningsmidlet Regleone er måske ved at blive udfaset. Der er andre lande i Europa, der har adgang til effektive midler. Erhvervet ønsker dispensation for at kunne bruge midler til nedvisning. Og ønsker opbakning og støtte fra LBST.

Næste møde

Torsdag den 25. oktober kl. 10 i Kolding hos LBST.

Opfølgning efter mødet:

- LBST overvejer om der kan findes en bedre løsning i forhold til analyse af jordprøver, så prøveresultaterne kan være klar hurtigst muligt.
- Carl Heiselberg sender materiale til LBST omkring den "franske" jordprøvemetode.
- LBST overvejer muligheden for at tillade 2 autorisationer i ét år med 2 CVR numre hos én avler
- LBST overvejer at ændre indberetning af partier
- LBST indkalder snarest til møde omkring evt. bekendtgørelsesændringer
- Opfordring til, at Erhvervet kommer med forslag til forbedringer og løsninger til trykning af plantepas
- LBST undersøger om det kan blive muligt at angive landekode og avlernummer i Tast Selv
- LBST, Planter og Økologikontrollen drøfter regler omkring økologiske kartofler